OBSERVANDO IN CHRISTO PATRI, VIRO NON MI- *nus doctrina quàm morum ſeueritate conſpicuo, Matiſconum Præſuli digniſſimo, ac ſupremo ab eleemoſynis Chriſtianiſſ. Galliarum Regi, I. Mercerus S.*

NVper cùm noſtras in Targhum Abdiæ & Ionæ lucubrationes tibi, Præſul lectiſsime, offerrem, promiſeram breues ac expeditas in eam linguam tabulas, qua ij eſſent vſi qui Targhumin in ſacra Biblia poſteris reliquerũt. Et ſanè ad hanc rem præſtandã me magnę ac multę impellebant cauſę. Non enim modò hac vſos bibliorum interpretes, ſed & ipſis fontibus aſperſam eſſe comperio. Hinc illud eſt quòd Hebræorum doctores nobis hunc inter cæteros præcipuè ſermonem poſt Hebraïſmum cõmendantes, de eo ita ſcripſerunt: אל תהי לשון ארמית קלה בעיניך שמצינו בתורה ובנביאים ובכתובים שהקב״ה חלק לו כבוד. Huc accedit, quòd ex ſacra lingua, quam cęterarum matricem appellare non dubitat Hieronymus, hanc eſſe deflexam ſit longè certiſsimum: adeò vt aſſerat Abrahã AbenEzra ex Hebræis meo quidem iudicio inter primos collocandus, nihil eſſe aliud Syriacum ſiue quis Chaldæum appellare mauult ſermonem, quàm Hebræum, vt ipſe dicit, משנשתבש, permixtum ac corruptum. Quod facilè deprehẽdet, quiſquis in vtroque vel mediocriter exercitatus fuerit. Nihil attinet hoc loco cęteras huiuſce linguæ commoditates proferre. Has enim aſsidua Chaldæorum interpretum lectione tantas eſſe quiuis perſpiciet, vt vel vice luculentorum cõmentariorum poſſint eorum eſſe verſiones, iis præſertim locis vbi Chriſti ſeruatoris vnici, obſcurè ac velut ænigmaticè, ſicut

ſæpe

ſæpe ſcripturæ mos eſt,ſit métio. Noſtras ergò in hác linguam tabulas tibi nunc, digniſsime Paſtor, offerimus,tuo permittimus iudicio,quo te in hiſce ſanctio ribus linguis pollere certum eſt.Has pro tua in literas & linguas,harúmque cultores humanitate, eo quo à nobis offeruntur animo excipies.Id quod vbi feceris, Mercerum ad maiora in poſterum moliendа, ac plenius vtriuſque linguæ candidatorum ſtudiis conſulẽdum inflãmabis, quibus ſe laboréſque omnes ſuos iandiu conſecrauit.Bene vale Antiſtes clariſs.Lutetiæ prid. Idus Maias, anno à ſalute humana 1550.

תְּמִינִיתָא	תְּמִינָאָה	חֲמִישֵׁיתָא	חֲמִישָׁאָה
תְּשִׁיעִיתָא	תְּשִׁיעָאָה	שְׁתִיתֵיתָא	שְׁתִיתָאָה
עֲסִירִיתָא	עֲסִירָאָה	שְׁבִיעִיתָא	שְׁבִיעָאָה

Quæ ſequuntur, vt apud Hebr. à cardinalibus nihil differunt, vt תְּרֵי עֲסַר duodecimus, &c.

Gentilia eodem etiam modo formantur, quo ordinalia, vt מִצְרָאָה Aegyptius, fœmin. מִצְרִיתָא. Ac vtraque plurale maſcul. in אֵי faciunt, תְּלִיתָאֵי tertij, מִצְרָאֵי Aegyptij, qnod & ſingulariter ſæpe ſumitur. Fœmininum verò in וָיתָא, vt מִצְרִיְיתָא vel מִצְרְוָיתָא Aegyptiæ, & cætera eundem ad modum.

Atque hîc ſit nobis tabularum in Chaldęam grammaticen finis. Quibus ſi nō, vt abſolutè quicquid ad eam rem attinet traderemus, illud certè nos conſecutos ſperamus, vt commodiori ordine poſthac, quicquid eſt Chaldææ grammatices, ſtudioſi poſsint diſcere: quod dici non poteſt, quantopere diſcētium leuet laborem. Valebis interim Lector, & his fruêris.

AD LECTOREM.

Obſeruabis Lector, quod ſecunda tabula diximus יְדַעִינּוּן *Geneſ. 19. eſſe tertiam pluralem fœmin. quæ uoce interdum à maſcul diſtingueretur, poſſe & aliud dici, quòd ſit tertia ſingul. cum affixo ſicut* קְטַלִינּוּן: *ut illius loci* דְּלָא יְדַעִינּוּן אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ, *ſenſus ſit, quas uir non cognouit, etſi habeat cōtextus Hebræus* אֲשֶׁר לֹא־, גְּבַר יָדְעוּ אִישׁ, *quæ uirum non cognouerunt. Vtrum ergò ſequi malis, tuo iudicio permitto. Ego ſanè, quod poſterius in mentem uenit, ut ſolent poſteriores cogitationes prioribus eſſe meliores, ſequi malim, eò maximè quòd non ubique uerbū uerbo reddere, ſed ſenſum potiùs ipſum exprimere ſtudeat paraphraſtes Chaldæus.*

tùm de ſyllaba יַת (quæ ſanè inter ſeruiles mea quidẽ ſententia non eſt connumeranda, cùm per ſe reperiatur, alioqui & מִן & pleraque alia connumeres) de ea inquam illud es admonẽdus, articulum eſſe accuſatiui, & affixis iungi non ſecùs ac אֵת Hebr. vt יָתֵיהּ eum, יָתָךְ te vir, יָתִיךְ te fœmina, יָתָנָא nos, &c. quæ nullo negotio affigas.

His tabulis, ne quid poſsis deſiderare, viſum eſt ſubiicere numeralia nomina, quæ quidem ſunt duplicia, cardinalia & ordinalia.

CARDINALIA.

Fœminina.	Maſculina.
חֲדָא	חַד
תַּרְתֵּין	*תְּרֵין או תַּרְיֵין
אַרְבַּע	אַרְבְּעָא
תְּלַת	תְּלָתָא
חֲמֵשׁ או חֲמִישׁ	חַמְשָׁא
שֵׁת או שִׁית	שִׁיתָּא
שְׁבַע	שִׁבְעָא שַׁבְעָא או שׁוּבְעָא
תְּמָנֵי או תַּמְנֵי	תְּמַנְיָא
תְּשַׁע	תִּשְׁעָא
עַסְרֵי	עֲסַר או עַסְרָא

*Hoc affixa admittit תַּרְתֵּיהוֹן &c.

30	תְּלָתִין
40	אַרְבְּעִין
50	חַמְשִׁין
60	שִׁיתִּין
70	שִׁבְעִין או שַׁבְעִין
80	תַּמְנִין או תַּמְנַן
90	תִּשְׁעִין
100	מְאָה
200	מָאתַיִן או מָאתַן

Hinc תְּלַת מְאָה 300 &c. אַלְפָּא 1000. Plural. אַלְפִּין. רִבְווָתָא vel רִבְּוָן & רִבּוֹתָא vel רִבְבוּתָא 10000.

Cõpoſitos numeros facilè per te formabis, vt תְּרֵי עֲסַר & compoſita dictione תְּרֵיסַר duodecim. אַרְבַּע עֲסַר & אַרְבְּסַר quatuordecĩ, &c. Articuli ferè ſunt Hebr. ſimiles. עַסְרִין 20

ORDINALIA.

Fœminina.	Maſculina.
קַדְמֵיתָא	קַדְמָאָה
תִּנְיָנִיתָא	תִּנְיָנָא
תְּלִיתָאִיתָא	תְּלִיתָאָה
רְבִיעִיתָא	רְבִיעָאָה
חמישאה	

ſunt, & ferè præſcriptis legibus ſubiacent. ut à מִן *du* מִנֵּיהּ *ab eo,* מִנְּהוֹן *ab illis,* מִנִּי *à me,* מִנָּנָא *&* מִנַּן *à nobus. &c.*

TABVLA VLTIMA DE MINISTERIIS LITERARVM SERVILIVM.

Literarum undecim ſeruiliũ, quarũ ſymbolũ eſt אבר כל הוימנת*. Eadem quæ apud Hebr. ſi pro* ש *ſubroges* ד*.*

- *Aliæ à capite tantùm miniſtrant.*
  - ב *Eiuſdem miniſterij cuius Hebræis.*
  - ד *Quæ* ש *Hebr. reſpondet. Eſt & ſæpe articulus genitiui, cui & י additur* דִי*. Eſt et litera emphaſeos, ut* ה *haiedia Hebr.*
  - ל *Vt apud Hebræos.*
  - מ *Vt Hebr. niſi quod infinitum cal à fronte facit. Nunquã tamen Chald. ad calcẽ ſeruit.*
- *Aliæ & à capite & à calce. Nam in medio ſi reperiãtur, tantũ ſunt literæ* הַמְּשֵׁךְ*, protractionis, & pũctorũ comites.*
  - א *Vt apud Hebr. niſi quod Chald. familiari eſt ad calcẽ. Ponitur & pro י affixo, ut ſuprà dixi. A capite facit hiphil.*
  - ה *A capite interdum in hiphil pro* א*. In fine affixum fœmin ut Hebr. cũ mappic præeunte* ◌ָ*. Maſculin. autem præcedente* ◌ֵ *cui י ſæpius adnectitur.*
  - ו *Item ut Hebr. Sed cum copulat, nunquam tempora conuertit.*
  - י *Vt in Hebraiſmo. A capite tamen & calce non ſolet ex literis heemanti eſſe.*
  - כ *Vt Hebr. Sed affixum utroque genere per* ך*. maſcul. præcedente* ◌ָ*, fœmin. hiric.*
  - נ *A capite ut Hebr. In tertia ſingulari futuri rariſsimè pro י ponitur, & tertia plurali. Ad calcẽ præteritis imperatiuis & futuris ſæpe adnectitur. pro affixo* נָא *ponitur. Hebræum enim affixum ן fœmin. non eſt in Chaldaiſmo.*
  - ת *Vt Hebræis.*

De ſyllabis ſeruilibus nihil eſt quòd hîc aliud afferamus, quàm quod antè in verborum coniugationibus & affixis diximus. Illinc facilè eas colliges. Tan-

affixa ſibi aſciſcere.

Imperatiuus קְטוֹל

Commune.

קְטוֹלֵיהּ קְטוֹלֵינוּן

קְטוֹלֵנִי או קְטוֹלְנִי . קְטוֹלְנָא או קְטוֹלְנָא

קְטוֹלְהּ

קְטוֹלוּ

קְטוֹלוּנֵיהּ קְטוֹלוּנוּן

קְטוֹלוּנִי קְטוֹלוּנָא

קְטוֹלוּהָה קְטוֹלִי *nō ſecus ac* פִּקְדִי *Hebr. cū affixis nihil uariat.*

קְטוֹלְנָא *ſeparatis tantùm iungitur.*

Huc facilè reduces cæteras imperatiui formas, de quibus ſuprà. A שְׁמַע enim Hebræorum more dices שְׁמָעֵיהּ, à שְׁבוֹק, שְׁבוּקֵיהּ dimitte eum, &c.

Futurum אֶקְטוֹל penè vt Hebr.

Commune.

אֶקְטְלִינֵּיהּ אֶקְטְלִינָּךְ אֶקְטְלִינוּן *Affixū* כּוֹן *non iungo, quòd in futuru, imò in uerbis oīno ſit rariſſimū.*

אֶקְטְלִינַּהּ אֶקְטְלִינִיךְ *Sæpius utūtur ſeparato* יָתְכוֹן *nos.*

Cū tribus ſequentibus perſonis יִקְטוֹל תִּקְטוֹל נִקְטוֹל affixa iunges eadem ratione, niſi quòd duæ priores etiam affixa recipiunt primæ perſonæ, in quibus נ geminatur, vt יִקְטְלִינַּנִי יִקְטְלִינַּנָא תִּקְטְלִינַּנִי תִּקְטְלִינַּנָא. יִקְטְלוּ & תִּקְטְלוּ vt apud Hebr. niſi quòd in affixis primę pſonę נ geminatur, vt יִקְטְלוּנַנִי יִקְטְלוּנַנָא &c. Quod fit & in נון. Nam pro יִקְטְלוּנוּן reperias & יִקְטְלוּנְנוּן vel יִקְטְלוּנְנוּן. Cæteræ perſonæ magis ſeparatis gaudent.

Piel & hiphil eodem etiā modo affixa admittunt, ſi libet experiri. Cum imperfectis autem uerbis eodem modo ſeruata ſemper analogia, affixa iunges. In quieſc. ain uau à לָט *dic* לַטִּינוּן *maledixit eis. In quieſcent. lamed à* מְחָא *dic* מְחָהִי *percuſſit eum,* מְחָהּ *eam,* מְחָנוּן *eos,* מְחִינַּנָא *nos, ubi* נ *more futur. duplicatur.*

Cum partibus indeclinabilibus affixa ut iungantur, uſu diſces. Et rara enim illa

 ſunt,

nos, quòd & קְטַלְתְּנָא dicitur ad morem 2. maſculin.

קְטַלְתְּ

Eundem ad modum quo maſculina ſua קְטַלְתָּא. Sic & קְטַלְתִּין vt ſua maſculina קְטַלְתּוּן. Etſi hæc ſæpiùs gaudent ſeparatis pronominibus.

Benoni & Paül.

Si quando admittant affixa, admittunt autem raró, in morem nominum admittunt, niſi quòd interdum habent affixa verborum peculiaria, ſicut & Hebr. vt מְאַבְּדִינוּן perdẽs eos. Hîc illud obſeruatione dignum, affixum נָא quod alioqui, quemadmodum diximus, plurale eſt, cum benoni tamẽ iungi ſingulariter ſumptũ: vt יָדְעָנָא idem quod אֲנָא יָדַע vel יְדַעְתִּי noui: cui & אֲנָא inuenies præpoſitũ אֲנָא יָדְעָנָא, quod nihil ampliùs valet quàm יָדְעָנָא. Nec tamen à prima plurali יָדַעְנָא differt. Et hoc in lege tantùm & prophetis ſeſe reperiſſe monet Elias, non in hagiographis. Nec verò mira videatur talis affixorum coniunctio. Eiuſmodi enim quippiam Ezech. 29. leges וַאֲנִי עֲשִׂיתִנִי & ego meipſum feci. Quanquam hoc non planè idem eſt. Hîc enim agentis & patientis quę in eandem cadant perſonam, ſubeſt mentio. At in noſtro יָדְעָנָא una eſt duntaxat agens perſona.

Infinitiuus.

Huic facile eſt affixa ſubiungere, vt à מִקְטַל dices מִקְטְלָנָא, ט, מִקְטְלוֹהִי מִקְטַלְהוֹן מִקְטַלְנִי מִקְטְלָנָא, vel ſcua ſub & cætera. Interim formá Hebræam ſequitur, vt quod interdum dicitur מִישְׁמַע &c. De altera forma infinitiui in ות nihil dico, quòd à nominibꝰ nihil diſcrepet. Cæterùm obſeruabis raró ſine literis בכלם infinitiuũ affixa

mittit. Nam & Hebræũ פְּקַרוּ cum affixis effertur פְּקַרוּ inuerſo motionum ordine. Niſi quòd קְטָלוֹ ſæpe dicitur cum affixis קַטְלוֹ, ſed & abſque affixis plerunque. Siquidem Chaldæis id moris eſſe obſeruabis, vt ָ ſequente ſeua in ַ commutent. Vnde pro קְטָלוֹ dicunt קַטְלוֹ. pro קְטָלַת, קַטְלַת. ſic indifferenter, קְטָלִין & קַטְלִין, &c.

Commune. Commune.

או קְטָלוּתִי קְטָלוּךְ קַטְלוּנוּן קְטָלוּכוֹן
קַטְלוּנֵּיהּ קְטָלוּנִי קְטָלוּנָא
קְטָלוּהָא קְטָלוּכֶן
קְטַלְתּוּן

Perdit ו cum affixis, & penè eãdem habet formam quam apud Hebræos.

קְטַלְתּוּנֵּיהּ קְטַלְתּוּנוּן
קְטַלְתּוּנִי קְטַלְתּוּנָא
קְטַלְתּוּהָא
קְטַלְנָא

Interdum prorſus abiicit א, vt nullum extet pluralis numeri veſtigium: interdum in ו cõmutat, & formam Hebræam retinet.

Commune.

קַטְלִינֵּיהּ קַטְלִינָּךְ קַטְלִינוּן קַטְלִינוּכוֹן או קְטַלְנוּכוֹן
קְטַלְנוּהָא קַטְלִינִיךְ קְטַלְנוּכֶן

Videntur autem קַטְלִינֵּיהּ קַטְלִינָּךְ & ſimilia compendij cauſſa dici pro קַטְלִינוּנֵּיהּ קַטְלִינוּנָּךְ &c.

קְטָלַת

Affixa admittit vt קְטָלִית, niſi quòd cum כון formã Hebræam habet קְטַלְתְּכוֹן. Itidem cum affixis quę prima nõ recipiebat dices קְטַלַתְנִי occidit me, & קְטַלְתְנָא nos,

co eius ſtatum abſolutum poni, præſertim ſequente ד vel דִּי articulo genit. vt. מַלְכָּא & מַלְכַּיָּא דְאַרְעָא או מַלְכִין Nam ſine ד diceres מַלְכֵי אַרְעָא & מַלְכֵּי. Quanquam & cum ד ita interdum reperies.

Affixa cum verbis.

Præteritum קְטַל mutat – vel Hebræorum more in in ָ, etſi apud Hebræos cum nonnullis affixis perma neat, vel in ſeua, priori ſeua tranſeunte in –, aut certè trāſpoſitione facta punctorum. Dicis enim קְטָלֵיהּ vel קַטְלֵיהּ occidit eum. קְטָלִינוּן vel קַטְלִינוּן eos, &c.

Commune.

קְטָלֵיהּ או קַטְלֵיהּ קְטָלָךְ קְטָלִינוּן קְטָלִיכוֹן

קְטָלַנִי או קַטְלַנִי קְטָלְנָא או קַטְלְנָא

קְטָלַהּ או קַטְלַהּ קְטָלִיךְ קְטָלִיכֵן

קַטַלְתָּא

קַטַלְתֵּיהּ קַטַלְתִּינוּן

קַטַלְתַּנִי קַטַלְתָּנָא

קְטָלִית

קַטַלְתַּהָא

Eodem modo affixa recipit quo ſuperior, niſi quòd affixa ſecundæ perſonæ recipit, quę illa non admittebàt. Vt קַטַלְתָּךְ occidi te vir. קַטַלְתִּיךְ te fœmina. קַטַלְתֵּיכוֹן occidi vos viri, קַטַלְתֵּיכֵן vos fœmin. vbi & ת more Hebræorum per hiric ſcribi poſsit קַטַלְתִּיכוֹן, &c. Non ergò niſi ex ſenſu poteris dignoſcere קַטַלְתֵּיהּ ſítne ſecundæ perſon. occidiſti eum, an primæ, occidi.

קְטָלוּ

Eodē planè modo quo apud Hebræos affixa admittit.

ſo in תָ, גָּלְתַיהּ גָּלְתְהוֹן &c. Cũ illis verò quæ in תָּא deſinunt, affixa iunges neglecta litera א. vt à גְּבוּרְתָּא dices גְּבוּרְתֵּיהּ potentia eius. à שְׁכִינְתָּא, שְׁכִינְתִּי diuinitas mea, & cętera. Porrò cùm plurale fœminin. ן mutat in ת in conſtructione & affixis, fit vt plurale cũ ſingul. concurrat, vt טַעֲוָתֵהּ idolum & idola eius. Subiicimus autem formam plural. fœminini cum affixis.

Forma affixorum cum plural. fœminin.

Regi. Stat. abſol.

נַפְשָׁן נַפְשַׁת או נַפְשָׁתוֹהִי נַפְשָׁתָךְ נַפְשָׁתֵיהוֹן נַפְשָׁתֵיכוֹן
נַפְשָׁתֵיהּ נַפְשָׁתַי נַפְשָׁתָנָא
או נַפְשָׁתָהָא או נַפְשָׁתַיִךְ נַפְשָׁתֵיהֶן נַפְשָׁתֵיכֶן
נַפְשָׁתַהּ נַפְשָׁתִיךְ

Hinc perſpicis, in fœmin. nominibus affixa ſingularia etiã plurali iũgi poſſe, ſicut hebraicè fit in ם & ן.

Cæterùm de ratione affixorum cum imperfectis hîc nihil dico, quòd ſub eandem cadant rationẽ. Hoc verò ex Hebraiſmi collatione facilè aſſequeris. Peculiaria ſunt אַבָא & אָחָא vel אֲחָא, quæ cũ affixis ſicut hebraicè י, ita chaldaicè ו aſciſcunt, vt אֲבוּךְ pater tuus in vtroque genere. אֲבוּהִי pater eius viri, אֲבוּהָא eius fœminæ. Hîc enim ſicut & Hebr. affixa pluralia ſingulari iunguntur. Obſerua tamen cum affixo primæ perſonæ dici more Hebr. אָבִי & אָחִי, vel א per ־: vt Gen. 20. אֲחִי הוּא. Alibi tamen reperias pro hoc dici אַבָּא, vt Pſal. 27. אַבָּא וְאִימָּא יִשְׁבְּקוּ יָתִי Pater meus & mater mea relinquẽt me. א pro י propter viciſsitudinariã literarũ אחוי permutationẽ. Niſi fortè mauis abſoluta eſſe אַבָּא וְאִמָּא pater & mater, quod non placet, cũ contextus Hebr. habeat אָבִי וְאִמִּי. Obſerua quod attinet ad regimen, lo-

Plu	ra	li a.	Sin	gu la	ri a.	
Primæ.	*Secūdæ,*	*Tertiæ,*	*Primæ.*	*Secundæ,*	*Tertiæ,*	
	כון	הון נון		ךָ ךְ	יהּ ֵיהּ והִי vel וֹהִי vel וּי	*Maſculina.*
נָא נַן ן			ִי י			*Communia.*
	כֶן	הֶן		יִךְ ִיךְ	הּ הָא ה	*Fœminina.*

Hîc obſerua pro נון quod commune reperitur in verbis, interdum etſi rariſsimè נן inueniri, quod alioqui ad primam perſonam ſpectat. Obſerua & כון interim vtrique generi commune eſſe.

Sequitur formula affixorum iunctorum nominibus maſculinis.

Plu ra li a.	Sin gu la ri a.	*Reg. Stat. abſ.*
עַבְדְּהוֹן עַבְדְּכוֹן	עַבְדֵּיהּ עַבְדָּךְ	עַבְדָּא עֲבַד
עַבְדָּנָא או עַבְדָּנַן או עַבְדַּן	עַבְדִּי	
עַבְדְּהֶן עַבְדְּכֶן	עַבְדַּהּ עַבְדִּיךְ	

Affixa cum plurali.

		Regi. Stat. abſolut.
עַבְדֵיהוֹן עַבְדֵיכוֹן	עַבְדֵי עַבְדוֹהִי עַבְדָךְ	עַבְדִין או עַבְדַיָּא
עַבְדָנָא או עַבְדֵינַן	עַבְדַי	
עַבְדֵיהֶן עַבְדֵיכֶן	עַבְדָהָא או עַבְדַיִךְ *ut & nonnunquam Hebr.* עַבְדַיִכִי	

Vides hîc concurrere interim ſingularia cum plural. vt עַבְדָךְ ſeruus tuus & ſerui tui. עַבְדָנָא ſeruus noſter & ſerui noſtri. Verùm hæc ex ſenſu diſtingues. Cæterùm pro עַבְדוֹהִי dicitur ה detracto & עַבְדוֹי. Itē עַבְדוֹהִי & ה remoto interdum עַבְדוּי.

Affixa cum fœmininis ſaltem cum ſingul. vt iungantur, nihil neceſſe eſt doceamus. Eadem enim ratio eſt, quæ apud Hebr. ſi modò pro affixis Hebr. Chaldæa ſubſtitueris. vt à גַּלָא dices, א ſicut hebraicè ה verſo in

TABVLA QVARTA DE PRONOMINBVS.

Horum ſicut & apud Hebr.quædã ſeparata ſunt. Ea breuiter proponimus,quòd cognitu ſint facilia.

Tertiæ perſonæ הוא vel אינא,איהו vel אינהו ille. היא illa.Plural. אנון vel הינון & הני ferè communia.

Secundæ את vel אנת commune,tu. plurale אתון maſculinum, אתין fœmininum.

Primæ אנא ego.Plur. אנחנא vel נחנא, item אנן vel חנן. Quæ omnia ſicut & Hebræis recti ſunt caſus. Obliqui per articulos ferè præpoſitionéſve, Hebraico more formantur, ליה ei, דיליה vel דירה eius, &c. quæ & facile eſt ex collatione hebraiſmi effingere, & in ſequenti tabula patebũt. Eſt & הימו vel הימון accuſatiuus tertiæ perſonæ plur. quãquam & pro recto inuenias. Eſt & quod Hebræo זה reſpõdeat דין. Cuius fœmininum דא vel דנה, plurale אלין maſculinum, pro quo אלך Daniel. & Ezech. vox vulgo Pariſino vernacula. fœmininum דנן. Vnde כדנן in prophetis tam ſæpe obuiũ pro Hebr. כה ſic. His ſæpe Hebræum articulum ה haiedia, qui alioqui in Chaldaiſmo rarus eſt, præfixũ reperies, vt הדין iſte, הדא iſta, &c. Vbi tamen ָ afficitur, quaſi ſequens litera daghes reſpuat. Cæterùm affixorum, quæ dicũtur, pronominum catalogum ex ſubiecta cognoſce tabella, mox ſciturus quænam magis nominibus, quænam verbis, quænam ſingulari, quęnam plurali ſint peculiaria.

tantùm fœmineum. Sic טָבָא à טַב, vtriuſque generis. טַבְתָּא tãtùm fœmineum. Sic & à cæteris adiectiuis fœminea facies. Nec mihi illud obieceris Exod. 1. מַלְכָּא חַדְתָּא rex nouus. Vbi חַדְתָּא etſi in תָא deſinat, maſculinum eſt. Hîc enim ת ſubſtantiale eſt, cùm fiat ab חֲדַת hebraicè חָדָשׁ. At purè fœmineum eſt Deuteron. 24. אִתְּתָא חֲדַתָּא vxor noua. Notabis pro תָא fœminino poni interdum in iuſta diſtinctione תּוֹ, vt pro אִתְּתָא inuenias אִתְּתוֹ, vel daghes in נ reſoluto אִנְתּוֹ. Ab אַמְּתָא tamen non אַמְּתוֹ, ſed אַמְתּוֹ reperies. Porrò, quod ad numeri Exod.21.
formationem attinet, maſculina vel in ין vel in יָא præeunte ־ plurale faciunt. Vt à מַלְכָּא, plurale מַלְכִין vel מַלְכַיָא. Fœminina in ן præcedẽte ־ quod in cõſtructione vertitur in ת, vt גְּבוּרָא, plurale גְּבוּרָן & גְּבוּרַת. Pleraq; tamen maſculina inuenies, quæ more fœmineorum plurale faciant, ſicut & Hebr. vt אַבָּא, plural. אֲבָהָן vel אַבְהָן, ſicut cõtra fœminina quæ plurale maſculinum habeant. Hæc vſus docebit. Reperies & plural. fœmininum in תָא, ſed fere præcedente ־, quin & ſeua, & tunc ſæpe à ſingulari non differt. Vnde dubitat Elias meritò, ſítne ſingulare an plurale גְּבַרְוָתָא Prouerb. 8. Ego ſingulare crediderim, cũ Hebr. ſit ſingul. גְּבוּרָה. Sic ab אַמְּתָא, & אַמְהַן dicitur & אַמְהָתָא. Sic à גְּבוּרְתָּא ſingulari non גְּבוּרַן tantũ, ſed & ὁμοφώνας ſingulari גְּבוּרְתָּא leges. Duale apud Chaldæos non legi, niſi in numeralibus, fere Hebræorum more מָאתַיִם ducenta. Nam alia ſolent in יָא commutare, vt שָׁמַיִם dicunt שְׁמַיָּא. רַגְלַיִם, רַגְלַיָא, & רִגְלִין. יָדַיִם, יְדַיָא & יְדִין. Quanquam & יְדַיִים dicunt.

dæi faciunt in אָח, vt pro מִצְרִי, dicunt מִצְרָאָה: pro נָכְרִי, תְּלִיתָאָה pro: שְׁלִישִׁי נוּכְרָאָה. A quib' tamē plurale ſę נוּכְרָאֵי מִצְרָאֵי תְּלִיתָאֵי pe ſingulariter ſumitur.

Hæ ſunt, quas vndique potuimus colligere, nominum formæ. His te nō dubito, lector beneuole, plures adiecturum, ſi dili genter in Targhumin ver ſeris. Eſt enim hæc res penè immenſa. Sed nos ex hebraiſmi collatione frequētiores ſumus, niſi fallimur, perſecuti.

קַשִּׁי

כְּסוּ

סְגִיאוּת

סַכִּיכוּת Duplicans

צִרוּ

אָסוּ Compoſita

אַסְוָתָא

אָסְיָא

Quæ in ו formauimus, facilè poteris & in וּת & in וְתָא deflectere.

י

A capite non reperias. Nam & rarò in Hebræo reperitur. à calce item rarò. Quæ enim adiectiua Hebræi p ו formāt, Chal-

His pauca de genere & numero nominum, priùs quàm ad ſequentia tranſimus, libuit ſubiicere. Fœmi nina ergò (nam cætera propè maſculina dices) ſunt apud Chaldęos, quæ in א pręeunte ָ vel in תָא deſinūt, ſicut & quæ hebraicè in ה præcedente ָ aut ת quod anteit ſegol. Sed quia nullum penè nomen eſt Chaldæū quod nō א per paragogen poſsit aſciſcere, caue א peragogicum cum א fœminino confundas. Sed hoc non niſi ex ſenſu diſtingui poteſt. Nam à קְרִישׁ cum א paragogico קְרִישָׁא quod & fœmineum eſt, dicitur. Erit ergò קְרִישָׁא & maſculin. & fœmineum. At קְרִישְׁתָא tantùm

rum more, vt mox patebit, א aſciſcitur. Nam quæ in ת antecedente ·.· deſinunt, Hebraiſmi magis ſunt, quàm Chaldaiſmi. A מִשְׁקֶלֶת enī מִשְׁקַלְתָּא, & à תִּפְאֶרֶת facerent תִּפְאַרְתָּא.

מַלְכוּת מַלְכוּתָא
סַחֲרוּת סַחֲרוּתָא
חַלָּשׁוּת חַלָּשׁוּתָא
עוּלֵימוּת עוּלֵימוּתָא
חֲבָלוּ vel חֲבָלוּת
בְּכֵרוּת בְּכְרוּתָא
סְגִירוּת סְגִירוּתָא
חֲכִינְנוּת חֲכִינְנוּתָא

Iſtud vltimam radicis geminat, ſicut & ab חֲכִין piger, dicitur חֲכִינְנָא. Sæpe enim נ in fine dictionum Chaldæarū geminari ſolet, vt infrà videbis in pronominibus.

א *Quieſcē. pe* חַיְמְנוּ

In hoc א prima radicis in י quieſcens commutatur, perinde atque in verbo pro הֶאֱמִין dicunt הֵימִין.

Quieſc. ain uau סִיבוּ vel סָיבוּ
Quieſcē. lamed צְרוּ
חַיוּו

à nominib' in א, vel ה Hebræum, præeunte ָ, ſuntque omnia fœminina.

צְדָקָא צִדְקָתָא *Pro quo & Chaldæi* צִדְקָא, *ſed ab Hebr.* צֶדֶק.
כְּנִישָׁא כְּנִישְׁתָּא
גְּבוּרָה גְּבוּרְתָּא

Dicitur & גְּבַרְוָתָא, ſed à גְּבַרְוָא. Hoc cùm Prouerb. 8. reperiatur, ignorare ſe ingenuè fatetur Elias, ſitne ſingularis an pluralis numeri, de qua re infrà dicemus aliquid.

כְּהֻנָּה כְּהוּנְתָּא
שַׁפִּירָא שַׁפִּירְתָּא
חוּכְמָא חוּכְמְתָא

Dicitur & חֲכָמְתָא ab Hebræo חָכְמָה. Et, vt ſemel dicam, quotquot in א vel ה fœmineū (quæ cauſa fuit vt quædam per ה more Hebræorū ſcripſerimus) exeunt, per תָא efformari poſſunt. Nam & ita Hebræi à יְשׁוּעָה faciūt יְשׁוּעָתָה, & ab עֶזְרָה, עֶזְרָתָה milhel.

Alterum eſt genus eorum quæ in ות deſinunt, ex quibus & ה ſæpe demitur, & ad calcem cætero-

licebit à סוכלא & סוכלתא. Vnde סוכלתן, & eodē modo reliqua. Vnde & poſtea fiunt abſtracta in ות & ותא.

אוחרן

Quieſ. lamed חוון חוונא

ת à capite.

תפקירא

תושבחא vel תושבחא

Quæ ex more fœmineorum Chaldæorū & ת aſciſcunt in fine, תפקירתא, תושבחתא

תכשיט

תכתק תכתקא

Quæ ſanè ſicut & plęraque huiuſmodi ad quadrata ſpectare poſſunt.

Quieſ. pe י תולדא

תותב תותבא

Apud Rabbinos reperio & תנוק, תינוק.

Cōpoſita. תודא Apud תודתא

ת *ad calcem frequenquentiſsimū.*

Hęc in duplici differentia reperio. Sūt enim quæ cùm in תא deſinant, fiunt à nomine maſculino: ut מתן, & מתנא, vel מתנא.

ם ת

משקלות משקלותא

משקלתא

Quieſcē. pe י מותבית מותביתא

vel מותבית

Quieſ. lamed מלקות

Defect. pe נ מחתית

Duplicantia. מנינא

Huc reuoca מרברנותא, quod tamen fit ab adiectiuo מרברבין, ſicut fit & סוכלתן à סוכלתנותא.

ם ן

Illud cuius modo meminimus. מרברן

Defect. pe נ מחתן מחתנא

ן

Raro deſeruit à capite.

נחשול

At à calce frequenter.

סרבן פקדן פקדנא

שלמון

קורבן vel קרבן קורבנא

Duplic. רבון

Sunt & quæ תן habeant in fine, vt illud cui' paulò ante meminimus, סוכלתן, cuius formationē ducas

Defecti.pe נ. מַתַּךְ מַתְּכָא

מִסַּב

Quieſcē.pe י. מַרַע מַרְעָא

Dicitur & מַנְרְעָא, quod à נְרַע formatur potiùs. In pleriſque enim pro eodē quieſcentia pe iod & defectiua pe nun inuenias, vt נְרַע & יְרַע. Vnde apud Danielem & Ezrā leges, אִרַע pro אִנְרַע יִנְרַא תִּנְרַע, vel אִירַע יִירַע תִּירַע &c. Sic אוֹחִית & יְחַת, vnde & נְחַת demiſit. Ac obiter illud in Chaldaiſmo obſeruabis, daghes in נ reſolui, quaſi illud ſuppleat. Argumēto ſunt אִנְבָּא & אִבָּא, אַנְתְּ & אַתְּ, אַנְפָּא & אַפָּא, אִנְתּוּ & אַתּוּ, אִנְתְּתָא & אִתְּתָא & cætera.

Etſi infinitiuus uideri poſſit. מֵילַד מֵילָדָא

מוֹתַב מוֹתְבָא vel מוֹתְבָא

Quieſcē.pe א. *Infinitum uideri queat.* מֵיכַל מֵיכְלָא

Compoſita. מוֹרָיָא

Quadrata. מַשְׁעְבַּן

Huc reducatur à נְתַן deficiente in extremitatibus,

א ת

אַצְלָחוּת אַצְלָחוּתָא

Defecti.pe נ. אַפָּקוּת

אַנְחוּת אַנְחוּתָא

Quieſcē.pe י. אוֹשָׁטוּת

Quieſc. lamed אַסְטָיוּת

Compoſita. אוֹרַיְתָא

אוֹרוּתָא vel אוֹרֵאָתָא

Huc & illa poſſunt reduci, quæ ex hithpaël paſſiuo fiunt, vt אִתְכְּנָעוּת, quod abiecto ת, vt & cætera quæ in ות deſinūt formari poſsit אִתְכְּנָעוּ. Item אִתְרַבְרְבוּתָא vel אִתְרַבְרְבוּת. Quanquā hæc & cætera in ות deſinentia, quæ א habēt à frōte, infinita videri poſsint, vt ſuprà dictū eſt. Vnde & ab omnibus formari queant ordinibus.

מ *à capite dūtaxat.*

מִשְׁכַּן מַשְׁכְּנָא

מִוְרַק מִוְרְקָא

מִסְפַּר מִסְפְּרָא

מִשְׁכּוֹן מַשְׁכּוֹנָא

מַדִנְחָא

A quo abſolutum מַדְנַח *reperias.*

habebimus,quòd literæ האמנתי æquè omnibus adhibeantur ordinibus.Ne tamē nos credas ordines confundere, ſi qua imperfecta perfectis ſubnectamus, ex quo ſint ordine ſubindicabimus. Percenſebimus autem ordine literas האמנתי.

א

Cùm ad finem appendet,nihil eſt nunc neceſſe formas recenſere: cùm id paſsim ī quibuſuis nominum formis Chaldæis vſitatū ſit & familiare.Initio ſępe ex abundanti adiicitur,vt cùm pro יְדָא manus, dicunt אִידָא, pro דְמָא ſanguis אִידְמָא,&c.Sed & verè eſt ex heemanti,vt in

אַחֲסַנָא

&c. אוּרְאָה Cōpoſit.

Et pleraque ſunt,in quibus dubitari meritò poſſit,ſítne א ab initio ex heemāti,an ſubſtātiale,vt in

אִיוַּנְּרָא	אִיוָּנֵר
אִוְמֵילָא	אִוְמֵיל
אַרְכּוּבָא	אַרְכּוּב

Et multa alia,quæ ſciēs prætereo,quę ad quadrata referri poſsint.

ה

Hæc initio Chaldæorum nominū pręfigi non ſolet.vbi enim in Hebræis imperfectis aut etiam Rabbinicè perfectis præponitur, Chaldęi ſuum א potiùs ſufficerent. Nam non הַוְּחָרָה,ſed אֻוחֲרָא dicerent. חֶפְרֵשׁ tamen & חֲבַר à גְּבַר reperies, ſed Rabbinicè magis quàm Chaldaicè. Sed nec fini ſubnecti. Et hîc enim in א conuertitur,vt pro גְּוָלָה dicūt גְּוָלָא. Quod fallit,vbi alterū א præcedit, vt in numeralibus תְּלִיתָאָה tertius, in gētilib' כַּסְדָּאָה Chaldęus, & eiuſmodi.Si quādo ergò aliàs ה vel ad caput vel ad calcem additum offenderis, Hebręo id more factum dicere licebit.

פַּרְתַּם פַּרְתְּמָא
מִלְמוּל מִלְמוּלָא
פַּרְצוּף פַּרְצוּפָא
פַּרְדֵּס vel פַּרְדִּים &c.
פַּרְחוּו
פּוּנְדַּק
פִּסְמוֹל

Quinque literarum.

פַּתְשֶׁגֶן
פַּתְכוּמַר פַּתְכוּמְרָא
אַבְזוּקַת
אַרְמְסִים

Inuenies & ſex literarū, vt אַרְנַסְמִים אַרְגְּנְמִין, & plurium. Sed hęc omnia quę plurib' quàm tribus conſtāt literis, copioſiores habent formas, quàm vt recēſeri poſsint, ſúntque ſæpe ex alienis ducta linguis, vt Græca, Arabica, Perſica, Aegyptia, & cæteris quibuſcum Chaldęi olim habuêre commercium.

Quieſcentia lamed aleph vel iod.

אַע אֲעָא vel אֲעָא
שֵׁם שְׁמָא

Dicunt & שׁוּם, ſed ad præcedētem ordinem ſpectat,

Quòd ſi א vel י radicis ad finem addatur, huius ordinis formæ à perfectis non diſcrepabunt, niſi ꝙ hîc vltima quieſcet.

Duplicata.

עַם עַמָּא
צַר צָרָא
לֵב לִבָּא

Sæpe & vtraque geminanda exprimitur, súntque eędem cum perfectis formæ, vt צְרָרָא, עַמְמָא, &c.

Compoſita.

Horum formas ab ordinum ex quibus conflantur formis haudquaquā diuerſas exiſtimo. Quare illinc, quanquam ſunt rariſsimæ, petentur.

Quatuor literarum.

פִּתְגַם פִּתְגָּמָא

Formæ heemanticorum.

Has recēſentes, órdinum rationem ſicut antè, non habebimus,

tiſsimæ, quas & nos retulimus, nominum Chaldæorum formæ, quæ vel ſeua habent in prima vel holem vel ſurec, vel quæ ſecundam daghes afficiunt. Quas penè omnes deprehendes, ſi experiare, cum Hebræis commmunes.

Formæ imperfectorum nominum.

In his exponendis non tam curioſi erimus, quàm in perfectis fuimus: tum quòd ab Hebræis non ſecùs ac perfecta, adiecto א formari queant, tum quod numeroſiores eſſe exiſtimem, quàm vt in certum referri poſsint catalogum. Ac de formis defectiuorum hîc nihil dicemus, quòd omnia penè ſint heemantica, de quibus infrà: quę verò non ſunt heemantica, formas ſequantur perfectorum. Nam quæ נ primam radicis abiiciant, ſicut שִׂיג apud Hebræos, necdum apud Chaldæos reperi. Ad cæteros itaque ordines tranſeo.

Ac primùm quieſcentium pe א & pe י formas, vbi non aſciſcitur heemanti, non eſt neceſſe nos afferre. Cum perfectis enim cõueniunt, niſi ſi qua fortè ſunt, quę paucíſsima tamen eſſe crediderim, in quibus iod excidat, vt עֵימָא conſilium à יְעַם, שִׁינְתָא ſomnus à יְשַׁן, לֵירָא & לֵירְתָא à יְלַד, רַעְתָא ſcientia à יְדַע, quæ iam ex heemanticis eſſe vides. De his infrà dicetur.

פּוּמָא		פּוּם	Quieſcentia ain vaf.		
דִּינָא		דִּין	דָּרָא		דָּר vel דַּר
גִּיוֹרָא	Vnde	גִּיוֹר	זֵיתָא	Vnde	זֵית
חִיּוֹבָא		חִיּוֹב	מִינָא		מִין
זְיִינָא		זְיִין	יוֹמָא		יוֹם

rio, præter illam פְּעִיל, cui א adiicies vt ſuprà in פְּעִיל, vt כְּבִיר שְׁלִים:quanquam & שְׁלִים dicitur. Nam forma פְּעַל rarior eſt in Chaldaiſmo, & ſi reperitur, in − magis (quod notabis Chaldæis in fine familiarius eſſe, quàm ◌ָ) deſinit, vt אֲתַר locus, בָּתַר poſt: quanuis hæc præpoſitio ſit. Nihil tamen obſtat, quò minùs per duplex ◌ָ ſcripta reperias Hebræo more. Ac, vt ſemel dicam, quotquot per − in vltima ſcripſimus, poſſunt & per ◌ָ efferri, ſed id maximè ſi in accentu diſtinguenti ponãtur. Ex his quæ prius punctum habent · ·, nulla penè in Chaldaiſmo. Ab אֵוֹב reperies אֵיוֹבְנָא & ab אֵפוֹר, אִפוּרָא. Quæ hirec habẽt in prima, retuli, ſed omnia daghes affecta. Ex iis quæ holẽ, quæ reperirẽtur retuli. nã פּוֹעֵל & פּוֹעִיל haud temerè in Chald. reperias. Quod enim כְּסִיר in Abdia legitur, ſuſpectũ mihi eſt, cũ paſsim alibi בַּסִּיר inueniã. אָמָן Hebr. & אוּמַן Chald. non negabis eiuſdẽ formę, cum ◌ָ: & ו ſcias fratres nominari. Porrò quę quinque ſunt aut ſex punctorũ, vix apud Chaldęos inuenias, niſi Hebręorũ more. Ea ſolent in פְּעַל conuertere, quę longè frequẽtiſsima apud illos eſt forma, vt à צֶלֶם dicũt צְלַם interĩ & צְלֵם, à סֵדֶר סְדַר: à זֶרַע, זְרַע: ab אֶרֶץ, אֲרַע: quibus facilè adiicies א. Vtrunque tamen reperitur סֵפֶר & סְפַר: ſed prius, vt iam dixi, iuxta morem Hebraicum. A מֶלֶךְ non מְלַךְ, ſed מְלִיךְ inuenio. At quæ pro ſex punctis habent − geminum, in פְּעַל vel פְּעִיל mutari ſolent. A טַעַם enim טְעֵם, & à בַּעַל, בְּעַל vel בְּעִיל. id quod fieri obſerua, ſi media ſit ע, non ח. Neque enim à נַחַל dices נְחֵל, ſed נְחַל. Et ſuperiora tamen א eodem modo aſciſcunt quo cætera, quod docent טַעֲמָא & בַּעֲלָא. Superſunt ergò frequentiſsimæ,

Hae Hebr. פוּעְלָא כוּתְלָא אוּרְחָא
ſub pe haberẽt ֲ: *forma* חֲכְמַת.
v biſcda eſt guttural. פוּעֲלָא רוּחֲקָא
Hebr. per פוּעְלָא חוּמְרָא קוּשְׁטָא
: *ſub pe, forma* טֻמְאַת.

Quorũ abſoluta ſunt, ſi ad Hebraiſmũ reuocare coneris, כֹּתֶל חֹמֶר קֹשֶׁט &c. quæ vix in Chaldaiſmo citra א reperias.

פוּעַל milra.

Vnde

vel	כוֹכְבָא אוּצְרָא	פוּעֲלָא	vel
	כוֹכְבָא	פוּעְלָא	

פוּעַל

Vnde

חוּלְקָא כוּמְרָא פוּעֲלָא
נוּפְנָא נוּבְרָא פוּעֲלָא

פְּעוּל *daghes in* ע

Vnde

צְנוֹרָא פְּעוּלָא

Quanquam huius formæ nomina ſępius ſoleãt Chaldæi ad præcedẽtem reuocare. Nã ab Hebræo נְבוּר dicũt נְבַר & נִבְרָא, ab Hebr. צִפּוֹר, צִפְּרָא, &c.

פִּיעוּל *daghes in* ע

Vnde

פִּיעוּלָא תְּבוּרָא קְרוּשָׂא

Quãquam hæc forma ſine א ad finem eſt Rabbinis quàm Chaldæis frequentior.

פּוֹעֵל vel פּוּעַל milhel

Vnde

Súntque huius formæ adiectiua multa, vt אוּמָּן artifex, quod toar eſt. אוּכָם niger, סוּמַק ruber. Quæ omnia non dubium, quin daghes in ע affici debuerint, vt ad Hebr. formam סֻלָּם reuocẽtur. Sed ſæpe daghes Chaldæi negligunt, pro eo contenti quieſcentem literam ponere. Huc adde formã פּוּעַל vt עוּלָם & עוּלֵימָא, quod & de dagheſſatis eſſe poſsit, formæ כֻּסָּם Hebr.

Atque has eſſe puto frequẽtiores apud Chaldæos perfectorum nominum formas. Has autem vt quàm fideliter retulerimus intelligas, percurremus Hebræas omnes formas. Primùm ex iis omnib⁹ quæ prius punctum habent ־ָ, vix vllam in Chaldaiſmo reperio,

פַּעַל *per daghes in* ע
Vnde
פַּעֲלָא נַגְּבָא סַפְּנָא *daghes in* ע
פַּעִיל *daghes in* ע
Vnde
פַּעִילָא קַדִּישָׁא כַּלִּירָא
פַּעוּל *daghes in* ע
Vnde
פַּעוּלָא

Huius formæ exemplum non inueni. Poſsit tamē ab Hebræo כַּמּוֹן formari כַּמּוֹנָא, etſi cōſtanter in oībus Targhumin ſcribatur כְּמוֹנָא formæ tertiæ.

פַּעוּל *daghes in* ע
Vnde
פַּעוּלָא עַמּוּרָא תַנּוּרָא
פִּעַל vel פִּיעַל *daghes in* ע
Vnde
uel p daghes פִּיעֲלָא אִילָנָא לִישָּׁנָא
פִּעֲלָא גִּבְּרָא כִּנָּרָא

Etſi vtrobiq; videri poſsit daghes ſecūdæ imprimēdum, vt omnia ad formā כִּכָּר reuocentur. Tametſi daghes ſæpe in Chaldaiſmo prætermittitur, ac ei' vice י ſicut & in cōmētariis Rabbinorū aſcribit.

פִּעוּל

regimine tranſeat in ת, id quod in aliis vbi א alioqui eſt paragogicum, nō fœminini generis ſymbolū, fieri non ſolet, vt planiùs infrà docebitur.

פְּעַל vel פְּעִיל
Vnde
פְּעִילָא בְּעִירָא כְּלִילָא

Abſolutum abſque א, per ·· vel hirec magnum propoſui, quòd hæc puncta, vt & ſuprà attigim', ſæpe in Chaldaiſmo mutuam præſtent operam. Nam & à רְתִיתָא reperies in Hebraiſmo abſolutum רְתֵת, Hoſee 13.

פְּעוּל
Vnde
פְּעוּלָא נְהוֹרָא עֲרוּבָא

Huc poteſt פְּתוֹרָא reduci, vbi ־ non variatū permanet.

פְּעוּל
Vnde
פְּעוּלָא תְּחוּמָא דְּכוּרָא

Huc קְבוּרָא reduci poſſit, etſi more Hebrȩorum fœmineorū א in ה mutet.

TABVLA TERTIA DE NOMInum formis.

In his recenſendis verborum ſequemur ordines. Illud autem initio obſeruabis, nihil obſtare quò minùs formæ Hebrǽ in Chaldæis nominibus reperiantur, verùm א ad calcem adiecto, quod huic linguæ eſt familiare. Singulas itaq; formas primùm ſine א appenſili proponemus, vt faciliùs ad Hebræas referantur. Deinde, quomodo his adiiciatur א, docebimus. Nec nos potuiſſe exiſtimes omnium Chaldǽorum nominum formas pertexére. Plures fortaſſe vſu & lectione obſeruabis, ſed quas his adnectere facilè poſsis.

Formæ perfectorum nominum.

'Ac primùm eſt illa frequentiſsima פְּעַל, quod ſicut & Hebræi grāmatici, hîc nos ſequemur paradigma. Vnde tres aliæ addito א ad calcē fiunt, פַּעְלָא, פְּעָלָא, & פְּעֵלָא. Et ab eodem fortè interdum duas priores reperias. Quanquam hîc ſæpius ſequendus Hebraiſmus. Nam non מִלְכָא ſed מַלְכָא, & סִפְרָא pro libro non סַפְרָא niſi pro ſcriba. Quod quàm ſæpe fallat, docent חִסְרָא, רִגְלָא, סִלְעָא, & alia pleraque. Dilatatur & ſǽpe ſeua ſub ſecunda gutturali, vt רַהֲבָא, רִיחֲשָׁא, &c.

פְּעַל

Vnde

פַּעְלָא כַּרְמָא כַּפְנָא לַחְמָא

פִּעְלָא סִפְרָא סִלְעָא כִּטְרָא

פְּעָלָא כְּתָבָא יְקָרָא עֲנָנָא

פְּעֵלָא גְּזֵלָא גְּזֵירָא קְבָלָא

Quāquam haud ſcio, an hæc poſtrema ad fœmineorum Hebræas formas potiùs attineat, præſertim cum א quod pro ה Hebræo ponitur, in regimin

fieri po
א, &c.
m quam

ſum in ,
etur, etſi
אִיהַ, aut
ribus ra-
comed.t,

rũ, & to-
& aliàs:,
mè infinit.
fœmin.ge
utatur, ut
Piel תַּיֵּב,

תְּמָה תְּמַת
rfecta Hebr.
quieſcentibus
בְּ ædificauit,
per holẽ eſſer
diſsimile He-
רִיתַ Pſal.77.
runt fœminæ,
, ut חַוָּאן uel
א formatur,
r aul hic ſunt
בְּנֵן, fœmin.
uir, חַוָּא ui-
deſinat more
in an exire, ut

ſi libet, ſententiam ſequi (cum & aliis forſan locis occurrat huius coniugationis forma, vt Gene. 20. אִתּוֹתַב pro אִתְאוֹתַב peregrinatus eſt, à radic. יְתַב, quod paſſiuum Cal dixerim pro אִתְיְתַב & י in ו quieſcés mutato אִתּוֹתַב, & aliis ſi quis inquirat, ſed paucis, quātū arbitror, locis) verū ob paucitatē non ei facilè acceſſerim. Siquidem nec Elias quadratā coniugationē admittit ob pauca quæ ex perfectis, eius formam admittunt.

Quia varietas nonnulla in præteriti perſonis apud Chaldæos accidit, eam in fine huius tabulæ paucis commonere viſum eſt.

Pro	dicunt
קְטַרְתָּא	קְטַרְתְּ & קְטָרַת
קְטָרִית	קְטָרִית & קְטֹרַת vel קְטָרַת, קְטֹרַת *rariſſimè* קְטָרַת *propter ſoph paſſuc.*
קְטַרְתּוּן	קְטָרִיתוּן *ſed id ubi* ל *guttur. ut* פְּלַחִיתוּן
קְטָרַת	קְטָרָא *per* א *pro* ת, *rarius* קְטָרַת
קְטַרְתְּ	קְטָרִית & קְטָרַת & *quæ in his perſonis varia eſſe diximus.*

Hæc in aliis etiā coniugation. b. locū habēt.

Tacco quòd Hebræas formas plærūque ſequūtur, vt קְטַרְתִּיו pro קְטַרְתּוּן. קְטָרַת pro קְטֹרַת & קְטָרַת. קְטָרוּ pro קְטֹרוּ &c. quæ doctus hebraicè nullo negocio diſcernet. Sæpe etiā, quod cū Hebræi quoq; factitent haud ſcio an ſit monendū, genera confundunt. Obſeruabis & de hithpaël Chald. aliquantū ſolere variari, vbi pe eſt de literis סושץ, quod quia eſt cum Hebr. cōmune, nō repetā. Item vbi pe eſt de literis ברטת, ſolere ת coniugatiōis per daghes abſorberi, quod & Hebræi in ת & ט faciunt. Hoc in aliis etiam literis fit, vt אִמַּשְׁיָא & מַּנַּלְיָא Prouerb. 27. pro אתמשיא & מתגליא.

Tabula

quid fini accedit, in ſeua conuertes: eſt & quando in ַ,vt ex iam dictis licet colligere.

אקטר או אקטיר יקטר תקטר נקטר *יקטרון תקטרון
תקטר תקטרין יקטרן תקטרן

*Ne mirêre יקטרון & תקטרון reiecto י coniugationis indice etiam ab אקטיר dici. Nã & apud Hebræos fit, præſertim vbi vel à fronte ו hippuc, vel ad calcem affixum accedit, vt וירבקו pro וידביקו. Sàmuel.1. 31. Et תעשרנה pro תעשירנה Pſal.65. Quanquam hoc poſterius & ad Cal tranſitiuè ſumptum referri poſsit.

Paſsiuum hiphil proprium reperiri etiam ſi plerique crediderint, mea tamen ſententia nullum reperitur. Erit itaque ex ſuperioribus coniugationibus petendum. Apud Danielem quidem aliquoties Hebraico modo formatur, vt הנחת, cap.5. deiectus eſt. Vnde apparet harum duarum linguarũ affinitas. Sed quoniam proprium paſsiuum hiphil reperiri pleriq; credidêre, quod ſic effingatur, vt ab אקטיר dicas אתאקטיר & compendij cauſſa א abſorpto אתקטיר, huius rei breuem ſubiiciemus inquiſitionẽ. Duo vix tautùm exempla ſententiam hanc omnino firmare videntur אתחת, Gen.39. quod poſitũ videtur pro אתאחת deductus eſt. אתריק.1.Reg.22. quod ꝓ אתאריק videtur poni, effuſus eſt. Verùm hęc ego ex paſsiuo potiùs Cal crediderim, & vtrũque de quieſcentibus ain. Nã & pro נחת deſcendit חת reperitur. Quòd verò ſub ת ſit ַ, & præter morem daghes adiectũ, id plenioris ſoni cauſsa factũ putarim. Nam quòd חת Cal ſit neutrũ, haud propterea
[*Lib. Bahur ora.1.fund.8.*] ab eo paſsiuum formari negarim: cùm notet Elias etiam à neutris Cal paſsiua fieri. Liberum eſt priorem,
ſi libet,

exemplaria habeant לְקֵי,quod & malim.Nam & ver
bi huius in Cal apud Rabbinos frequens eſt ſub paſ-
ſiua,vt Elias docet,ſignificatione vſus.

Coniugatio hiphil. Hanc Chaldæi aphil appellēt.

Præteritum per hirec in vltima vt apud Hebræos, vel per ·· quod inter flectendum permanet.Interdum & per –,maximè ſi tertia ſit gutturalis aut res .Fronti autem pręfigitur א affectum ־,ſed & Hebr.more ה,apud Danielem & Ezram præcipuè.

אַקְטַר אַקְטַרְתָּא אַקְטֵרִית אַקְטָרוּ אַקְטַרְתּוּן אַקְטַרְנָא
או אַקְטִיר *Pro ‑ licet & ſeua ſubrogare.*

אַקְטָרַת אַקְטַרְתְּ אַקְטַרְתִּין

Benoni.

מַקְטַר מַקְטְרִין מַקְטְרָא מַקְטְרַן
או מַקְטִיר מַקְטִירִין מַקְטִירָא מַקְטִירַן

Paül hîc nullū eſt,ſed mutuò ſumitur ex piel. Niſi fortè huc referendum videtur illud Deuteroñ.3. קִרְוִין מַקְפַן vrbes circundatæ:vt in hac cōiugatione, ſicut & in piel,paül dicas eiuſdem vocis eſſe cum Benoni.Reperi tamen peculiare huius coniugationis Paül, iuxta Hebr. morem effictum, Sophon. 3. ſtatim initio וַיי דְכוּחַיָיא וּמִתְפַּרְקָא, Væ ei quæ viuificata eſt & redempta,מוּחְיָא vel מוּחֲיָא formæ planè hebrææ.

Infinitiuus cum adiectione א.

אַקְטָרָא או אַקְטִירָא בְּאַקְטָרָא כְּאַקְטָרָא לְאַקְטָרָא מִלְאַקְטָרָא

Alia forma. Imperatiuus.

אַקְטַר או אַקְטַר אַקְטָרוּ או אַקְטְרוּ אַקְטִיר אַקְטִירוּ
Fœminina. אַקְטָרִי או אַקְטִרִי אַקְטַרְנָא או אַקְטַרְנָא אַקְטִירִי אַקְטִירְנָא

Futurum triplici etiam forma ſicut & ſuperiora. Si hirec in vltima, vbique permanet. Sin ·· aut –, vbi quid

Alia forma.

קַטַּר או קַטֵּר   קַטָּרוּ או קַטַּרוּ   קַטִּיר   קַטִּירוּ

קַטְּרִי או קַטָּרִי   קַטַּרְנָא או קַטֵּרְנָא   קַטִּירִי   קַטִּירְנָא *Fœminina.*

Futurum penè Hebræorum more.

*אֲקַטַּר או אֲקַטֵּר   יְקַטַּר   תְּקַטַּר   נְקַטַּר   יְקַטְּרוּן   תְּקַטְּרוּן

תְּקַטַּר   תְּקַטְּרִין   יְקַטְּרָן   תְּקַטְּרָן

*Dicitur & אֲקַטִּיר hirec vbique ſeruato.

Vbicũq; ſub ט poſuimus ־ַ, poteſt & ſeua, id quod Hebraiſmo familiarius eſt, ſubrogari.

Paſsiuum idem omnino cum hithpaël Hebr. vbique daghes in ſecunda.

Præteritum.

*אִתְקַטַּר אִתְקַטַּרְתָּא אִתְקַטַּרִית אִתְקַטָּרוּ אִתְקַטַּרְתּוּן אִתְקַטַּרְנָא

או אִתְקַטַּר   *In his itidẽ ut in aliis pro ־ַ poßit eſſe & ſeua. Et ne hoc toties ſit repetendũ, hoc ubique in ſequẽtibus locũ habet.*

או אִתְקַטַּרַת אִתְקַטַּרְתְּ   אִתְקַטַּרְתִּין

אִתְקַטָּרַת

*Diciur & אִתְקַטִּיר iuxta numerum formarum actiui.

Benoni.

מִתְקַטַּר או מִתְקַטֵּר   מִתְקַטְּרִין   מִתְקַטְּרָא   מִתְקַטְּרָן

Infinitiuus.

אִתְקַטָּרָא   בְּאִתְקַטָּרָא   כְּאִתְקַטָּרָא   לְאִתְקַטָּרָא   מִלְּאִתְקַטָּרָא

Imperatiuus.

אִתְקַטַּר או אִתְקַטֵּר   אִתְקַטָּרוּ

אִתְקַטָּרִי   אִתְקַטַּרְנָא או אִתְקַטַּרְנָא

Futurum.

אֶתְקַטַּר או אֶתְקַטֵּר   יִתְקַטַּר   תִּתְקַטַּר   נִתְקַטַּר   יִתְקַטְּרוּן   תִּתְקַטְּרוּן

תִּתְקַטַּר   תִּתְקַטְּרִין   יִתְקַטְּרָן   תִּתְקַטְּרָן

Reperitur & paſsiuum Piel apud Chaldæos, iuxta formam Pual Hebræi, לֻקִּי, Ezechiel. 18. etſi eo loco alia

reperias,vt Daniel.7.אֶתְכְּרִיַּת breuiatus eſt.

Omnes has perſonas quas per ſcheua ſub ſecunda effinximus,potes & per ׃ַ efferre.vt יִתְקַטְּרוּן תִּתְקַטְּרוּן.

Coniugatio piel.Hanc Chaldaice paël aut païl appellare poſsis.

Præteritum triplicis formæ,קַטִּיר,קַטֵּר,& קַטַּר: maximè vbi vltima eſt gutturalis aut res. Duæ priores formæ hirec & ·· vbique ferè ſeruant. Poſtrema ‑ mutat in ׃ַ in prima ſingulari, in tertia plurali, & tertia fœminina,interdum more Hebræo in ſceua.

קַטֵּר אוֹ קַטַּר קַטַּרְתָּא קַטְּרִית קַטָּרוּ אוֹ קַטְּרוּ קַטַּרְתּוּן קַטַּרְנָא
קַטָּרַת קַטַּרְתְּ קַטַּרְתִּין

Benoni ſi in hirec deſinat, illud vbique retinet. Si in ..,Hebræorum more mutat in ſcheua. Si in ‑, conuertit itidem in ſcheua vel etiam in ׃ַ.

מְקַטֵּר אוֹ מְקַטַּר מְקַטְּרִין אוֹ מְקַטְּרִין מְקַטְּרָא מְקַטְּרָן

Et hic pro ׃ַ ſub ט poßit eſſe ſcheua.

Paül eiuſdem ſæpe vocis cum Benoni. Quãquam & iuxta Hebræam formam effictum reperio Ezech. 46.דַּרְתָּא מְקַטְּרָא, vbi legunt alij דְּרָאוֹת מְקֻטְּרָן atria coniuncta. Flectes ergò Hebræorum more ad Chaldaïſmum tamen,vt iam intelligis,accommodato.

Infinitiuus raro Hebræorum more, ſæpius cum א paragogico.

קַטָּרָא אוֹ קַטְּרָא בְּקַטָּרָא כְּקַטָּרָא לְקַטָּרָא מִלְּקַטָּרָא

Imperatiuus ſi per hirec formetur,illud ſemper retinet.Si per ·· aut ‑, Hebræorum more flectitur,etſi ‑, nonnunquam,vt & ſuprà,in ׃ַ commutet.

קטל

ſecunda radicis, ac ideo ſub prima eſt ſceua. Reperitur & aliud paſsiuum apud Daniele͂ ſimile ſecundę formæ actiui Cal. פְּתִיחַ apertus eſt, קְטִיל occiſus eſt. Itaque & eodem flectatur modo.

Præteritum, cuius tres formas vt in actiuo flectes.

אִתְקְטֵל אִתְקְטַלְתָּא אִתְקְטָלִית אִתְקְטָלוּ אִתְקְטַלְתּוּן אִתְקְטַלְנָא
אִתְקְטָלַת אִתְקְטַלְתְּ אִתְקְטַלְתִּין

In perſonis quæ ָ ſub ſecunda habent, poteſt pro ָ ſubſtitui ſcheua, & ſub prima ַ vt אִתְקַטְלוּ, אִתְקַטְלִית, אִתְקַטְלַת. Nam ita & in ſequentibus fit modis.

Benoni.

*מִתְקְטֵל מִתְקַטְלִין מִתְקַטְלָא מִתְקַטְלָן או מִתְקְטָלָן
Sed hoc & in aliis locu͂ habeat. **Pro quo &* אִתְקְטֵל *dicu͂t.*

Infinitiuus.

או אִתְקַטְלָא בְּאִתְקַטְלָא כְּאִתְקַטְלָא לְאִתְקַטְלָא מִלְּאִתְקַטְלָא
אִתְקְטָלָא

Formatur & in וּת actiui more אִתְקַטְלוּת, quæ forma eſt in Rabbinorum commentariis frequentiſsima, ſi modò in locum א Chaldæoru͂ peculiaris, ה Hebræorum ſuffeceris.

Imperatiuus.

Alia forma. Su͂t enim & modi huius & cæterorum hîc totidem formæ, quot era͂t in actiuo.

אִתְקְטוֹל אִתְקְטוֹלוּ אִתְקְטֵל אִתְקַטְלוּ או אִתְקְטָלוּ
אִתְקְטוֹלִי אִתְקְטוֹלְנָא אִתְקַטְלִי או אִתְקְטָלִי אִתְקְטַלְנָא

Futurum.

או אֶתְקְטֵל יִתְקְטֵל תִּתְקְטֵל נִתְקְטֵל יִתְקַטְלוּן תִּתְקַטְלוּן
*אִתְקְטֵל
תִּתְקְטֵל תִּתְקַטְלִין יִתְקַטְלָן תִּתְקַטְלָן

* Hæc vox à præterito nihil differt, in quo & ∴ ſub א

Atque, ut iam ad rem ipſam, quod fauſtum fœlixque ſit, aggrediamur, quatuor omnino aut quinque tabulis totam Chaldæam grammaticen comprehēdi poſſe exiſtimamus. Cùm enim ſicut in Hebraiſmo ſic & in Chaldaiſmo, quatuor potiſſimùm, ut planè grammaticam aſſequare, ſint perdiſcenda, uerborum inflexio, nominum formæ, affixorum quæ uocantur pronominum ratio, & literarum miniſteria: prima nos tabula uerbi perfecti inclinandi rationem proponemus: ſecunda imperfectorum ordines, in his ea notaſſe contenti, quibus à perfectis euarient: tertia uarias nominum formas: quarta ad extremum ſimul affixorum rationem & literarum munera abſoluemus: Quanquam hæc, ſi uidebitur, in geminas tabellas poteris ſecernere.

Cōiugationum autem paradigma ſumo verbum קְטַר, quòd hoc per omnes coniugationes vſitatū reperiam. in Cal & Piel eſt vincire, idē quod Heb קָשַׁר, vbi prẹter ea quẹ ſuprà diximus, obſeruabis ש in ט cōuerti, in Hiphil idem valet quod apud Hebræos, ſuffire.

Iam ergò attende.

IOANNES MERCERVS LINGVAE Hebrææ candidatis omnibus S.

Cum ſuperioribus annis ſtudioſi Lectores, Lutetiæ primus quidem, quantum exiſtimo, Chaldæā grammaticen profiterer, quòd eam linguæ ſanctæ cupidis non ad commentarios modò Rabbinorū intelligendos, quibus illi ſæpe chaldæas uoces inferciunt, ſed multò etiā magis ad Chaldæos interpretes, Onkelos præcipuè & Ionathan legendos neceſſariam iudicarem, quorum in transferēda lege ac prophetis quanta ſit fides, deprehēdet qui uolet experiri: pollicitus eram me quicquid de eius linguæ grammatica peculiariter eſſet tenendum (Nam cætera cum Hebraiſmo communia ne attingere quidem animus erat) in breues ac faciles tabulas relaturum. Quis enim non uidet obſcurè admodum, ne dicam confuſè, à Munſtero doctiſſimo homine, & cui utrūque ſermonem plurimum debere niſi agnoſcamus, parum candidi & æqui ſimus rerum æſtimatores, ſed ab eo tamen obſcurè eſſe traditam huius linguæ grammaticen? Nec ſanè mirum. Nam & Elias difficillimum eſſe ſcribit Targhumin ad artē referre, idque propter exemplarium in dictionibus, literis, & maximè omnium in punctis uarietatem: quæ ſanè tāta eſt, ut obſeruarim ſæpe unum atque eundem locum ex Targhum aliter atque aliter à diuerſis Rabbinis proferri. Neque enim ita conſtanter ſunt adiecta Chaldæis uerſionibus puncta, ut Bibliorum corpori ab authoribus Maſoreth, ſed, ut inquit ille, כל אחד ברצונו, pro cuiuſque arbitratu. Quòd ſi idem ille, quod Romæ ſe cœpiſſe dicit aut abſoluiſſet, aut tabulas illas quas in grammaticē erat pollicitus, nobis mors nō inuidiſſet, haud ſanè hoc noſtro labore opus admodū fuerat. Quē cùm iādiu in gratiā ueſtram, quotquot eſtis linguæ ſacræ addicti, excipere ſtatuiſſem, obtulit no-
Pſalm. 37. *bis tandem Dominus מעוזם בעת צרה* [sic:]

bis tandem Dominus שמאותו מצעדי גבר כוננו fidei noſtræ liberandæ otium ac facultatem. Hunc qualis qualis eſt, boni conſuletis, & de eo, quemadmodum ait Hebræus, לכף זכות, hoc eſt æqua lance iudicium feretis, maiora, ſi cœptis fauerit Dominus, à nobis in poſterum accepturi. Bene ualete, ac uobis illud perſuadete, expeditum ei fore ac facilem Chaldaiſmum, qui ſit in Hebraiſmo mediocriter exercitatus. Nam & plurimæ dictiones utrique linguæ communes ſunt, literis quibuſdam immutatis, ut צ nunc in ע, צאן Chald. עאן, nunc in ט, יעץ, Chald. יעט. ז in ד, זהב Chald. דהבא. ש in ת, שלש Chald. תלת. interim & in ס, שמר Chald. סמר. ש verò, ut & Hebræis in ס, עשרה, עסרא. א in י, ראש, ריש Chald. & punctorum mutatio penè eadem, ut ex progreſſu harum tabularum cognoſcetis, quæ Hebræis. Iterum ualete. Lutetiæ Pariſiorum Cal. Aprilib.

ac tum hirec vbique inter declinādum retinebis. Aliquando & per hirec in prima, ſed rariùs, vt עִיבַר, vbi ·· in fine pro hirec poni obſeruabis, quod in hac lingua frequens eſt. Nam & אִיזִל reperies in Iona, id eſt proficiſcere, & in præterito רְתַת pro רְתִית &c.

Alia forma.

קְטוֹר קְטוֹרוּ קְטַר קְטֹרוּ או קְטָרוּ

קְטוֹרִי קְטוֹרְנָא קְטֹרִי או קְטֹרִי קְטַרְנָא

Futurum ſępius Hebręorum more אֶקְטוֹר vel אֶקְטַר. Peculiare Chald. אֶקְטוֹר, & אֶקְטִיר quod eſt à duabus poſterioribus formis: quæ & ſæpiùs tam ſurec quàm hirec, vbi quippiam ad finem accedit, more aliarum formarum in ſceua mutant. Reperitur & interdum futurum in וּת infiniti more, vt אַפְרְשׁוּת pro אֶפְרוֹשׁ ſeparabo. Sed id rarius.

אֶקְטַר או אֶקְטֹר יִקְטַר תִּקְטַר נִקְטַר יִקְטְרוּן תִּקְטְרוּן

תִּקְטַר תִּקְטְרִין יִקְטְרָן *תִּקְטְרָן

*Hæc aliquando pro tertia ſumitur: vt תַּקְטְרָן accingent, pro יַקְטְרָן. Pſal. 65. Quod ad Hebr. תִּפְקוֹרְנָה magis accedit.

Perſonas in י & ו Hebr. deſinentes, adiecto ad calcem ן formamus, tametſi & ſine eo reperiantur, quòd hæc appendix ſit in Chaldaiſmo frequentior non hîc ſolum, ſed & in imperatiuo. Inuenias enim & שְׁמָעִין, & שְׁמָעוּן, & in præterito רְתֵיתוּן pro רְתֵיתוּ. Eſt autem in in futuro interdum ſub ſecūda ָ, vt & in imperatiuo, vt יִשְׁבְּקוּ Pſal. 27.

Coniugatio paſsiua Cal, ſimilis hitpaël Hebræorum, niſi quòd lenis eſt, hoc eſt non habet daghes in

ſecunda

Coniugatio Cal.

Præteritũ, cuius cùm ſit triplex forma, prima קְטַר, ſecũda קְטִר, tertia קְטִיר, duæ poſteriores vbique ſuum hirec retinent, cæteris non variatis. Primæ hic habes formulam.

קְטַר קְטַרְתָּא קְטָרִית קְטָרוּ קְטַרְתּוּן קְטַרְנָא או קְטָרִינַן

Fœminina. קְטָרַת קְטַרְתְּ קְטַרְתִּין

Benoni, cuius cùm triplex quoq; ſit forma, duæ poſteriores vt & in præterito, hirec vbique retinent. Sed prima frequentiſsima eſt, etiam à duabus poſterioribus præteriti formis, ne cùm Paül facilè cõfundatur.

קָטַר או קָטְרִין קָטְרָא או קָטְרָן
קָטְרִין קָטְרָא קָטְרָן

Paül idem per omnes formas.

או קְטִיר קְטִירִין קְטִירָא* או קְטִירָן
קְטִיר קְטִירְתָּא קְטִירָתָא

*Pro קְטִירָא reperies & קְטִירַת more regiminis Hebræi, id quod eſt Chaldæis non infrequens.

Infinitiuus ſępiùs per מ cum hirec radici præfixum effertur, éſtque per omnes formas idem. Formatur & in ות, ſed tum nomen magis eſſe videtur, vt קְטָרוּת.

מִקְטַר בְּמִקְטַר לְמִקְטַר מִלְמִקְטַר

Inter literas nũ מ, ב, כ, ל, ם quã niſi adſcito ל infinito accedit, ac negatiuè debet exponi.

Imperatiuus ſæpe more Hebræo effertur, קְטוֹר vel קְטַר, quę & more Hebr. flectes, niſi quod קְטוֹר Chald. ſæpe holem vbique retinet. Chaldæorum peculiaris eſt קְטוּר per ſurec, quod nuſquam excidat. Efferunt & per hirec in vltima, ſed à duab⁹ poſterioribus formis,

EXTRAICT DES REGISTRES
de Parlement.

LA Court a permis & permect à Martin le Ieune libraire & Imprimeur, de pouuoir imprimer & vendre vng liure intitulé, Tabulæ in Chaldæam grãmaticen, Ioanne Mercero authore. Defendant à tous aultres imprimeurs & libraires de ce reſſort, iceluy liure imprimer & expoſer en vente, dedans quatre ans prochainement venans. Et ce ſur peine de cõfiſcation deſdictz liures, & d'amende arbitraire Faict le ſixieſme iour de Feburier, Mil cinq cens quaranteneuf.

Collation eſt faicte.

Signé du Tillet.

לחות על דיקדוק הכשדי

הכוללים כל־מה שהוא צריך לקרא ולהבין את־התרגומים
מחוברים על ידי יוחנן מרצירום כדי שיחון לכל־
חפצי לשון הקדש בשנת חמשים □ וחמש
מאות לפ׳ק מנאולתנו ובחדש ניסן

Tabulæ in Chaldæam

GRAMMATICEN, QVIBVS EA
continentur quæcunque ſunt ad Chal-
dæas Bibliorum paraphraſes aſ-
ſequendas neceſſaria.

Authore Ioanne Mercero.

BIBLIOTECA NAZIONALE 1872

CVM PRIVILEGIO.

PARISIIS.
*Apud Martinum Iuuenem, ſub inſigni D. Chriſtophori
è regione gymnaſii Cameracenſium.*
M. D. L.

5264 42